

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ПАЦІЄНТА / ПАЦІЄНТКИ ПІСЛЯ ЛАПАРОСКОПІЧНОЇ ГЕРНІОПЛАСТИКИ

Шановний пацієнте / Шановна пацієнтко! Вам виконано лапароскопічну герніопластику — операцію з усунення грижі (пахвинної або пупкової/вентральної) через кілька невеликих проколів на передній черевній стінці, із зміцненням черевної стінки спеціальною сітчастою пов'язкою (мешем). Це сучасний, малотравматичний спосіб надійно усунути грижове випинання і зміцнити ослаблену ділянку.

Відповідно до концепції ERAS, рання активність вітається вже з перших годин після операції — тривалих суворих обмежень не потрібно. Основний період адаптації триває орієнтовно 2 тижні.

КОРОТКО ПРО ОПЕРАЦІЮ ТА ПЕРІОД ВІДНОВЛЕННЯ

Під час операції хірург через кілька проколів на животі вправляє грижове випинання назад у черевну порожнину та закриває дефект у черевній стінці сітчастим імплантатом, який зсередини зміцнює ослаблену ділянку та запобігає повторному утворенню грижі.

Чому не потрібні тривалі суворі обмеження? Дослідження, зокрема аналіз Європейського товариства грижової хірургії, не підтверджують, що раннє повернення до звичної активності підвищує ризик рецидиву грижі. Мимовільні дії — кашель, чхання — створюють не менше навантаження на черевну стінку, ніж звичайний підйом речей. Тому головний орієнтир — Ваш власний комфорт, а не жорсткі заборони.

ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ОБМЕЖЕННЯ

СФЕРА ЖИТТЯ	ЩО ДОЗВОЛЕНО / РЕКОМЕНДОВАНО	ЩО ЗАБОРОНЕНО / ОБМЕЖЕНО
Фізична активність	- Рання мобілізація: вставати й ходити вже за кілька годин після операції. - Поступове збільшення тривалості піших прогулянок з перших днів. - Повернення до звичної активності — орієнтуйтеся на власні відчуття.	Перші 2 тижні як застереження (не через доведений ризик рецидиву, а для комфорту) варто уникати: максимального чи тривалого напруження (наприклад, силові тренування з великою вагою) — повертайтеся до звичного навантаження поступово, орієнтуючись на самопочуття.
Харчування та випорожнення	- Звичайний раціон харчування вже в день операції, без спеціальної дієти. - Достатній питний режим — 1,5–2 л чистої води на добу. - Раціон з достатнім вмістом клітковини для м'якого випорожнення.	Уникайте напруження при дефекації, особливо в перші дні на знеболювальних — вони можуть уповільнювати роботу кишківника. За потреби порадьтеся з лікарем щодо м'яких проносних засобів.

СФЕРА ЖИТТЯ	ЩО ДОЗВОЛЕНО / РЕКОМЕНДОВАНО	ЩО ЗАБОРОНЕНО / ОБМЕЖЕНО
Гігієна та догляд за ранами	- Гігієнічний душ — щодня з першого дня після операції, рани можна мочити. - Протягом 7–10 днів обробляти післяопераційні рани антисептиком (водний розчин хлоргексидину біглюконату 0,05% або бетадину 10%) щоразу після відвідування туалету та після душу. - Ділянку пупкової рани (за наявності) зручно обробляти за допомогою вушних паличок. - Шви зазвичай видалення не потребують (якщо лікар не дав інших рекомендацій).	До загоєння проколів (орієнтовно 1–2 тижні) не рекомендовано: приймати ванну, відвідувати басейн, сауну чи лазню.
Робота та керування авто	- Повернення до сидячої роботи — орієнтовно через кілька днів–тиждень. - Керування автомобілем — коли Ви повністю припинили приймати знеболювальні препарати та відчуваєтеся комфортно (зазвичай близько тижня).	Важка фізична праця — тривалість обмеження визначає хірург індивідуально, залежно від обсягу операції та характеру роботи.

ЩО Є НОРМАЛЬНИМ У ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНОМУ ПЕРІОДІ?

- ✓ дискомфорт у ділянці плечей, шиї або грудної клітки в перші 2–3 дні — наслідок введення вуглекислого газу в черевну порожнину, минає самостійно;
- ✓ відчуття здуття живота в перші дні після операції;
- ✓ незначний тягнучий біль чи відчуття стягнутості в ділянці операції, що поступово зменшується;
- ✓ легке почервоніння чи ущільнення навколо проколів на шкірі живота.

*Примітка: для зшивання шкіри зазвичай використовуються косметичні розсмоктувальні шви, які не потребують видалення.

Важливе зауваження: наведені часові інтервали є базовими та можуть коригуватися залежно від розташування і розміру грижі. Остаточні рекомендації надає оперуючий хірург під час контрольного огляду.

НАЙЧАСТІШІ ЗАПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ (FAQ)

Чи справді не можна нічого піднімати після операції?

Сучасні дослідження не підтверджують, що звичайне підняття речей у перші тижні підвищує ризик повернення грижі — навіть кашель чи чхання створюють порівнянне навантаження на черевну стінку. Головне — уникати максимального силового навантаження в перші два тижні та орієнтуватися на власний комфорт.

Чому болять плечі після операції на животі?

Під час лапароскопії в черевну порожнину вводиться вуглекислий газ, який тимчасово подразнює діафрагмальний нерв — це відчувається як біль у ділянці плечей чи шиї та минає самостійно протягом 2–3 днів.

Чи може грижа виникнути повторно?

Сітчастий імплантат суттєво знижує ризик рецидиву порівняно з операціями без сітки. Якщо з часом Ви помітите нове або зростаюче випинання в ділянці операції — це привід для планового (не термінового) звернення до лікаря.

Коли можна повернутися до роботи?

Якщо робота сидяча — вже за кілька днів. Фізична робота потребує більше часу — конкретний термін визначить лікар залежно від обсягу операції.

Коли можна сідати за кермо?

Зазвичай приблизно через тиждень, коли Ви повністю припинили приймати знеболювальні препарати й можете комфортно виконати екстрене гальмування.

Коли можна відновити фізичні навантаження в повному обсязі?

Легка активність — з перших днів. Більш інтенсивні навантаження повертайте поступово протягом 2 тижнів, орієнтуючись на самопочуття, а не на жорсткий графік.

КОЛИ НЕОБХІДНО ТЕРМІНОВО ЗВЕРНУТИСЯ ДО ЛІКАРЯ?

Негайно зв'яжіться з Вашим лікарем, медичним центром або викликайте невідкладну допомогу, якщо:

1. З'явилася температура тіла вище 38 °C або вона стабільно тримається вище 37,5 °C понад 3 дні.
2. З'явилися виражене почервоніння, набряк, гарячість на дотик, ущільнення або гнійні виділення з ділянки проколів — можлива ознака інфекції.
3. Виникло стійке збільшення лімфовузлів у паху (якщо оперували пахвинну ділянку) поряд з почервонінням чи болем.
4. Розвинулися сильний переймоподібний біль у животі, багаторазове блювання, виражене здуття живота та відсутність відходження газів і випорожнень — це може бути ознакою кишкової непрохідності й потребує НЕГАЙНОГО звернення за медичною допомогою.
5. Біль у животі не зменшується, а наростає, і не знімається призначеними знеболювальними ліками.
6. Виникла раптова задишка, гострий біль у грудях, або виражений набряк і біль в одній із литок.

Медичний центр STARDOCTOR

 м. Дніпро, вул. Володимира Мономаха, 17А

 м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 27

 stardoctor.com.ua

Контактні телефони:

 +38 (099) 304-04-40

 +38 (098) 304-04-40

*Увага: дана пам'ятка містить базові післяопераційні рекомендації. Кожен випадок є унікальним, а перебіг відновлення залежить від індивідуальних особливостей Вашого організму. Індивідуальний план реабілітації та терміни обмежень коригуються Вашим оперуючим хірургом під час планових оглядів.